

or fist. -दन्तकम् N. of a Nīṭisāstra treatise. -निःसृतम् a mode of fighting (by which a sword is twisted out of a person's hand). -पाशः a particular attitude in fighting. -2 the arm thrown round, as in the act of embracing. -प्रचालकम् *ind.* shaking the arms. -प्रतिबाहौ the opposite sides of a figure. -प्रसारः, -प्रसारणम् stretching the arms (for embracing &c.) -प्रहरणः a boxer. (-णम्) boxing. -फलम् 1 (in geom.) the result for the base sine. -2 (in astro.) the sine of an arc of a circle of position contained between the sun and the prime verticle. -बन्धनम् 1 encircling arms. (-नः) the shoulder-blade. -बलम् strength of arm, muscular strength. -भङ्गिः *f.* bending or twisting the arms. -भूषण, -भूषा an ornament worn on the arm, an armet. -भेदिन् *m.* an epithet of Viṣṇu. -मूलम् 1 the armpit. -2 the shoulderblade. -युद्धम् a hand-to-hand or close fight, personal or pugilistic encounter, boxing; बाहुयुद्धं हि मल्लानामशास्त्रमृषिभिः स्मृतम् । स्मृतस्य तत्र न स्वर्गो यशो नेहापि विद्यते ॥ Mallaśāstram. -योधः, -योधिन् *m.* a pugilist, boxer. -रक्षा armour for the upper arm. -लता an arm-like creeper. -अन्तरम् the breast, bosom. -लोहम् bell-metal (कांस्य). -विक्षेपः 1 the act of throwing about the arms, moving the arms. -2 swimming. -विघट्टनम्, -विघट्टितम् a particular attitude in wrestling. -वीर्यम् strength of arms. -व्यायामः athletic exercise. -शालिन् *m.* 1 an epithet of Śiva. -2 of Bhīma. -शिखरम् the upper part of the arm, the shoulder. -संभवः a man of the Kṣatriya caste. -सहस्रभृत् *m.* an epithet of king Kārtavīrya (also called सहस्राजुन).

बाहुक *a.* 1 Swimming with the arms. -2 Servile, dependent. -3 Dwarfish; ममन्थुरं तरसा तत्रासीद्बाहुको नरः Bhāg. 4. 14. 43. -कः 1 A monkey. -2 A name assumed by Nala after his transformation into a dwarf by Karkoṭaka.

बाहुमत् *m.* An epithet of Indra.

बाहुगुण्यम् 1 Possession of many virtues or excellences; एषां हि बाहुगुण्येन गिरिदुर्गं विशिष्यते Ms. 7. 71. -2 Excess, plenty.

बाहुजन्यम् A great multitude of people, crowd.

बाहुदन्तकम् A treatise on moral duties said to be composed or abridged by Indra.

बाहुदन्तिन् *m.*, बाहुदन्तेयः An epithet of Indra.

बाहुदा N. of a river.

बाहुभाष्यम् Garrulity, loquaciousness, talkativeness.

बाहुरूप्यम् Manifoldness, variety.

बाहुल *a.* Manifold. -लः Fire; शीतरुजं समये च परस्मिन् बाहुलतो रसिका शमयन्ती Rām. Ch. 4. 99. -2 The month Kārtika. -लम् 1 Manifoldness. -2 An armour for the

arms, vantbrass. -ली The day of full moon in the month of Kārtika. Comp. -प्रीचः a peacock.

बाहुलकम् 1 Manifoldness. -2 The diverse or interminable applicability of a rule, of meanings or of forms; a term frequently used in grammar; बाहुलकाच्छन्दसि.

बाहुलेयः An epithet of Kārtikeya.

बाहुल्यम् 1 Abundance, plenty, copiousness. -2 Manifoldness, multiplicity, variety. -3 The usual course or common order of things. (बाहुल्यात्, -ल्येन 1 usually, commonly. -2 in all probability.)

बाहुश्रुत्यम् Erudition, great learning; बाहुश्रुत्यं तपस्त्यागः श्रद्धा यज्ञक्रिया क्षमा Mb. 12. 167. 5.

बाहुवाहवि *ind.* Arm to arm, hand to hand, in close encounter; (बाहुभिर्बाहुभिः प्रहृयेदं युद्धं प्रवृत्तम्).

बाह्य *a.* [बहिर्भवः घ्यच् टिलोपः] 1 Outer, outward, external, exterior, being or situated without; विरहः किमिबानुतापयेद् वद बाह्यैर्विषयैर्विपश्चितम् R. 8. 89; बाह्योऽयान Me. 7; Ku. 6. 46; बाह्यनामन् 'the outer name', *i. e.* the address or superscription written on the back of a letter; अदत्तबाह्यनामानं लेखं लेखयित्वा Mu. 1. -2 Foreign, strange; Pt. 1. -3 Excluded from, out of the pale of; जातास्तद्वर्षोपमानबाह्याः Ku. 1. 36. -4 Expelled from society, outcast; अतोऽपि शिष्टस्त्वधमो गुरुदारप्रघर्षकः । बाह्यं वर्णं जनयति चानुर्वर्ण्यविगर्हितम् ॥ Mb. 13. 48. 9. -5 Public; तेषां बाह्यं चारं छत्रमृज्जारव्यजनपादुकोपग्राहिणः तीक्ष्णाः विद्युः Kau. A. 1. 12. -ह्यः 1 A stranger, foreigner; त्यक्ताश्चाभ्यन्तरा येन बाह्याश्चाभ्यन्तरीकृताः Pt. 1. 259; बाह्यः क्षणेन भवतीति विचित्रमेतत् 5. 26. -2 One who is excommunicated, an outcast. -3 A person or community born from प्रतिलोम connection; cf. Ms. 10. 28-31; प्रतिकूलं वर्तमाना बाह्या बाह्यतरान् पुनः । हीना हीनान् प्रसूयन्ते वर्णान् पञ्चदशैव च ॥ Ms. 10. 31. -ह्यम्, -बाह्येन, -बाह्ये *ind.* Outside, on the outside, externally -Comp. -अर्थः a meaning external to the sounds or letters forming a word; P. I. 1. 68 (com.). -वादः the doctrine that the external world has a real existence. -कक्षः the outer side (of a house). -करणम् an external organ of sense. -दुतिः *f.* a process in the preparation of quicksilver. -प्रयत्नः (in gram.) the external effort in the production of articulate sounds; P. I. 1. 9 (com.). -लिङ्गिन् a heretic. -संभोगः the gratification of sexual passion outside the vulva; Charak.

बाहुकाः, बाहिकाः, -बाह्रीकाः *m.* (pl.) N. of a people. -कः 1 A king of the Bāhikas. -2 A horse of the Bākh breed; काम्बोजविषये जातैर्बाह्रीकैश्च हयोत्तमैः Rām. 1. 6. 22. -कम् 1 Saffron; ... प्रियाङ्गसंगव्यालुप्तस्तनतटबाहिकश्रियोऽपि दुःशयन्ते बहिरबलाः Rām. Ch. 7. 64. -2 Asa Foetida; अजमोदां च बाह्रीकं जीरकं लोघ्रकं तथा Śiva B. 30. 18.

बाहिः N. of a country (Balkh). -Comp. -ज, -जात *a.* bred in the Balkh country, of the Balkh breed.